

Regulacje prawne GMO

Marzena Żeber, 07.05.2009

Rzecznik Praw Obywatelskich Janusz Kochanowski stwierdził, iż należy wprowadzić obowiązek ujawniania i znakowania organizmów genetycznie modyfikowanych (GMO) w produktach żywnościowych.

Obowiązująca obecnie ustawa z dnia 22 czerwca 2001 r. o organizmach genetycznie modyfikowanych nie reguluje wielu istotnych kwestii. Luki tej nie wypełniają także akty prawa wspólnotowego. Ubiegłoroczne sprawozdanie Najwyższej Izby Kontroli odnośnie postępowania z organizmami genetycznie modyfikowanymi wykazało jednoznacznie, iż nie opracowano strategii dla zapewnienia biologicznego bezpieczeństwa ludzi i środowiska naturalnego. NIK oceniła negatywnie także działania podejmowane w zakresie uwalniania do środowiska organizmów genetycznie zmodyfikowanych.

W chwili obecnej prowadzone są prace legislacyjne nad kompleksową regulacją prawną- prawo o organizmach genetycznie zmodyfikowanych. Prace nad nową ustawą rozpoczęły się jeszcze w 2005 roku. Niestety projekt został odsunięty z porządku obrad rządu w 2006 r. ze względu na wprowadzenie do niego przepisów niezgodnych z prawem wspólnotowym, co z kolei spowodowało zakwestionowanie go przez Komisję Europejską.

W grudniu 2008 roku zmieniony projekt ponownie wysłano do KE, gdzie został tym razem wstępnie zaakceptowany i czeka na notyfikację.

W ocenie Ministra Ochrony Środowiska wejście w życie nowej ustawy oraz wydanie aktów wykonawczych pozwoli na wdrożenie nowego systemu kontrolnego nad GMO oraz krajowej strategii bezpieczeństwa biologicznego.

Rzecznik Praw Obywatelskich uważa jednak, że jest to niewystarczające. Jego zdaniem konieczne jest podjęcie jak najszybszych działań zmierzających do wprowadzenia obowiązku ujawniania i znakowania organizmów genetycznie zmodyfikowanych w składzie produktów żywnościowych oraz wprowadzenia obowiązku rejestracji upraw organizmów genetycznie zmodyfikowanych, prowadzonych na terenie kraju.

Obowiązek taki w ustawodawstwie krajowym, istnieje już w odniesieniu do pasz modyfikowanych genetycznie - na podstawie art.30 ust.7 o paszach.

Ponadto obowiązek etykietowania wynika bezpośrednio z treści art.12 rozporządzenia (WE) Nr 1829/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 września 2003 r. w sprawie genetycznie zmodyfikowanej żywności i pasz, a także z przepisów rozporządzenia dotyczącego możliwości śledzenia i etykietowania organizmów zmodyfikowanych genetycznie oraz możliwości śledzenia żywności i produktów paszowych wyprodukowanych z organizmów zmodyfikowanych genetycznie (Nr 1830/2003).

Produkty GMO dopuszczone do obrotu na terenie UE - na mocy jej odpowiedniego organu - mogą znajdować się na rynku państw członkowskich bez konieczności uzyskiwania dodatkowych decyzji organów krajowych.

W żadnym z państw UE nie prowadzi się ich ewidencji. Importerzy nie mają zatem obowiązku informowania o ilości sprowadzonych produktów, co może doprowadzić do pojawienia się produktów nieautoryzowanych oraz wystąpienia wielu nieprawidłowości w obrocie.

Źródło: Danuta Frey "GMO kiepsko regulowane przez prawo" Rzeczpospolita, 27.04.2009
www.rpo.gov.pl

fot.: sxc.hu